

УДК 331.324:331.322.6:657.471.12

РЕЗЕРВИ НА ОПЛАТУ ВІДПУСТОК: ОБЛІКОВО-ЮРИДИЧНИЙ АСПЕКТ

АННА ТОПОРОВСЬКА,

канд. екон. наук, головний фахівець відділу обліку оприбуткування природного газу та його транспортування управління обліку постачання та транспортування природного газу департаменту бухгалтерського обліку та звітності, Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»

КОСТЯНТИН БЕЗВЕРХИЙ,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту, Київський національний університет технологій та дизайну

«... правила придумывают люди, поэтому они (правила) изначально носят искусственный характер. И большинство из тех учетных правил, которые воздвигнуты в ранг незыблемых принципов – тоже результат чьих-то профессиональных пристрастий»¹

Р. Грачева

У статті розглянуто питання відображення резерву на оплату відпусток в обліково-юридичному аспекті. Отриманий результат буде корисним для застосування в практичній діяльності підприємств при формуванні та використанні резерву на оплату відпусток в бухгалтерському обліку. Результат дослідження має теоретичну і практичну цінність при відображенні резерву на оплату відпусток в бухгалтерському обліку.

Ключові слова: резерв, забезпечення, оплата, відпустки, документування, бухгалтерський облік, інвентаризація.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Вимога створити забезпечення (резерв) для оплати відпусток є вимогою бухгалтерського обліку. Саме, тому наразі вона пов'язана з обліком для цілей оподаткування прибутку підприємств, а саме складання податкової декларації з податку на прибуток підприємства та визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток. Кожен роботодавець зобов'язаний надати щорічну оплачувану відпустку не менше як 24 календарних дні за відпрацьований рік. Завдяки створенню резерву на оплату відпустки роботодавець розподілить витрати на їх оплату протягом звітного року.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ. МЕТА СТАТТІ

Питанням організації і методики бухгалтерського обліку формування та використання резервів на підприємствах, займалися, зокрема О. Боярова, Ф. Бутинець, Г. Васильєв, А. Гоменюк, С. Дячек, В. Карпова, М. Козлова, О. Колеснікова, А. Король, О. Короп, Л. Крута, О. Пархомчук, Ю. Пікуш, Д. Понокова, В. Фоменко, І. Чалий та інші.

¹ Грачева Р.Е. Энциклопедия бухгалтерского учета / Р. Е. Грачева. – К.: Галицкие Контракты, 2004. – С. 5.

Не зменшуючи вагомості наукових напрацювань провідних вчених, зауважимо, що питання формування та створення резервів на оплату відпусток в обліково-юридичному аспекті не знайшли достатнього напрацювання в їх дослідженнях. Це зумовлює поглиблення та розширення дослідження в напрямі формування та використання резервів на оплату відпусток в обліково-юридичному аспекті.

Метою дослідження є відображення формування та використання резервів на оплату відпусток в бухгалтерському обліку підприємства.

Для досягнення поставленої мети в дослідженні пропонується вирішити наступні завдання: а) розглянути питання виплат відпусток працівникам у складі забезпечення відповідно до П(С)БО та МСФЗ; б) з'ясувати мету створення резерву на оплату відпусток; в) визначити суб'єктів, які повинні обов'язково створювати резерви на оплату відпусток; г) навести алгоритм розрахунку резерву на оплату відпусток працівників; ґ) з'ясувати процес коригування резерву на оплату відпусток і оформлення відповідної бухгалтерської довідки; д) відобразити результати інвентаризації забезпечень на оплату відпустки працівників.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У наших попередніх дослідженнях було висвітлено питання виплат працівникам підприємства за МСФЗ в контексті соціальної складової фінансової звітності [1].

Відповідно до п. 1 П(С)БО 11 «Зобов'язання» забезпечення – це зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу [2].

Згідно з п. 13 П(С)БО 11 «Зобов'язання» забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на: а) **виплату відпусток працівникам**; б) додаткове пенсійне забезпечення; в) виконання гарантійних зобов'язань; г) реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності; г) виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо [2].

До виплат працівників, що підлягають накопиченню, належать виплати за невідпрацьований час (відпускні), право на отримання яких працівником може бути використано в майбутніх періодах відповідно до п. 3 П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [3]. Згідно з п. 7 П(С)БО 26 «Виплати працівникам» виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням через створення забезпечення у звітному періоді [3]. З урахуванням вищевикладеного, відпускні визнаються зобов'язаннями через створення резервів у звітному періоді, з урахуванням таких умов:

– п. 14 П(С)БО 11 «Зобов'язання»: «Забезпечення створюється при виникненні внаслідок минулих подій зобов'язання, погашення якого ймовірно призведе до зменшення ресурсів, що втілюють в собі економічні вигоди, та його оцінка може бути розраховано визначена. Забороняється створювати забезпечення для покриття майбутніх збитків від діяльності підприємства.

Сума забезпечення на виплату відпусток визначається щомісяця як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотка, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці з урахуванням відповідної суми відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [2].

– п. 14 МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»: «Забезпечення слід визнавати, якщо:

а) суб'єкт господарювання має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;

б) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для і виконання зобов'язання;

в) можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається» [4].

Щодо виконання першої вимоги, то обов'язок забезпечення виплати відпустки виникає у роботодавця ще на етапі прийняття на роботу працівника. Друга вимога виконується шляхом вибуття ресурсів на оплату відпустки (зменшення економічних вигід), що пов'язані з виконанням зобов'язання підприємства виплатити відпускні працівнику. Стосовно виконання третьої умови, необхідно зазначити наступне, що обчислити зобов'язання з оплати відпускних можна ще у момент створення резерву на оплату відпусток, адже підприємство володіє інформацією щодо тривалості відпустки працівника та розміром заробітної плати, яка нараховується відповідному працівнику.

Головною метою створення резерву на оплату відпусток – рівномірний розподіл витрат підприємства на оплату відпусток працівникам між обліковим періодом.

Як вітчизняні П(С)БО, так і МСФЗ вимагають створювати резерви на оплату відпусток. Проте, жодним нормативно-правовим документом у сфері бухгалтерського обліку не вказано, що самостійно це може вирішувати суб'єкт господарювання: створювати чи не створювати резерви на оплату відпусток. У Листі Міністерства фінансів України «Щодо створення підприємствами забезпечення на виплату відпусток працівникам» від 09.06.2006 р. № 31-34000-20-25/12321 зазначено, що норма, що встановлена п. 7 П(С)БО 26 «Виплати працівника» та п. 13 П(С)БО 11 «Зобов'язання» є імперативною для застосування підприємства нормою [5], тобто є обов'язковою. Проте, з кожного правила є певні виключення. Відповідно до абз. 3 п. 8 П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» суб'єкти малого підприємництва можуть не створювати забезпечення наступних витрат і платежів (на виплату наступних відпусток працівникам, виконання гарантійних зобов'язань тощо), а визнають відповідні витрати у періоді їх фактичного понесення [6]. Отже, суб'єкти малого підприємництва можуть не створювати резерв на оплату відпусток, а відображати відповідні витрати в момент їх фактичного здійснення, вищевказану вимогу рекомендується прописати в наказі про облікову політику підприємства.

Як же розраховується резерв на оплату відпус-

ток? Нажаль, конкретного алгоритму розрахунку такого показника в П(С)БО 11 «Зобов'язання» не наведено. Проте, пролити світло на це питання нам допоможе Інструкція № 291 «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» та абз. 2 п. 14 П(С)БО 11 «Зобов'язання»: «На субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток» ведеться облік руху та залишків коштів на оплату чергових відпусток працівникам. Сума забезпечення визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. На цьому субрахунку також узагальнюється інформація про забезпечення обов'язкових відрахувань (зборів) від забезпечення виплат відпусток на відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [2; 7].

Наведемо формулу для розрахунку резерву на оплату відпусток:

$$P = 3П \times K_p \times K_{\text{св}}, \quad (1)$$

де, P – сума відрахувань на створення резерву відпусток на місяць;

3П – заробітна плата, фактично нарахована працівникам в поточному місяці;

K_p – коефіцієнт резервування;

$K_{\text{св}}$ – коефіцієнт, який враховує витрати на нарахування єдиного соціального внеску.

Для розрахунку коефіцієнта резервування (K_p) наведемо наступну формулу:

$$K_p = V_p : \text{ФОП}_p, \quad (2)$$

де, V_p – річна планова сума на оплату відпусток;

ФОП_p – річний плановий фонд оплати праці працівникам. Такий показник, як правило, розраховують працівники планово-економічного відділу підприємства.

Наведемо формулу для розрахунку коефіцієнта, який враховує витрати на нарахування єдиного соціального внеску ($K_{\text{св}}$), адже на оплату відпусток нараховується єдиний соціальний внесок:

$$K_{\text{св}} = 1 + P_{\text{св}} : 100 \%, \quad (3)$$

де $P_{\text{св}}$ – розмір ставки єдиного соціального внеску. Основна ставка єдиного соціального внеску з 01.01.2016 р. становить 22 %. Проте, існують і інші ставки, наприклад на заробітну плату працівників інвалідів у розмірі 8,41 %. Тому резерв на оплату відпусток підприємству доцільно обчислювати окремо, як для працівників інвалідів так і неінвалідів.

Квартальне коригування резерву відпусток та оформлення бухгалтерської довідки. На підприємстві працює двоє працівників адміністративного персоналу та четверо працівників, що зайняті виробництвом продукції. Забезпечення відпусток обліковується на аналітичних рахунках до субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток» відповідно до робочого плану рахунків підприємства: 4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу» та 4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції». Станом на 31 березня 2016 р. залишки на цих рахунках становлять:

а) 4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу» – 6848 грн.

б) 4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції» – 5299 грн.

Визначили, що у двох працівників адміністративного персоналу середній заробіток за період квітень 2015 р. по березень 2016 р. становить 310,67 грн. та 320,15 грн., а кількість невикористаних днів відпустки становить відповідно – 10 календарних днів та 7 календарних днів відповідно.

У працівників, що зайняті виробництвом продукції, середній заробіток за період квітень 2015 р. по березень 2016 р. становить 289 грн., 281,46 грн., 269,84 грн. та 268,87 грн., а кількість невикористаної відпустки становить – 4 календарних днів, 7 календарних днів, 0 календарних днів та 5 календарних днів відповідно.

На основі вищенаведених даних складемо бухгалтерську довідку підприємства (рис. 1).

Розрахунок суми резерву з невикористаними днями відпустки за попередні періоди. У двох працівників адміністративного персоналу, залишилися невикористані дні відпустки. Коефіцієнт коригування резерву відпусток на суму ЄСВ-нарахувань ставить становить 1,22. Розрахунок середньоденної заробітної плати працівників наведено в табл. 1.

Суму резерву на дату балансу розраховують наступним чином:

$$(7 \times 338,03 + 9 \times 281,69) \times 1,22 = (2366,21 + 2535,21) = 4901,42 \text{ грн.}$$

Вищевказану суму резерву в бухгалтерському обліку відображають наступним чином:

1) у стандартному варіанті з ретроспективним перерахунком бухгалтерським проведенням: Д-т рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» К-т субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток»;

**ТОВ «МЕКОЛ»
Бухгалтерська довідка**

31.03.2016 р.

м. Київ

Станом на 31.03.2016 р. кредитовий залишок на субрахунку 4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу» – 6848 грн.; на субрахунку 4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції» – 5299 грн.

Обчислено необхідні суми забезпечення на оплату відпусток на підставі даних про середній заробіток кожного працівника, відповідної кількості днів невикористаної відпустки кожного працівника, та із застосуванням коефіцієнта 1,22, що враховує витрати на нарахування єдиного соціального внеску:

1) Розрахункова сума забезпечення за адміністративними працівниками підприємства складає 6524,26 ((310,67 грн. x 10 календарних днів + 320,15 грн. x 7 календарних днів) x 1,22). Сума, що підлягає сторнуванню – 323,74 грн. (6848 грн. – 6524,26 грн.).

2) Розрахункова сума забезпечення працівників, що зайняті виробництвом продукції складає 5782,12 грн. ((289 грн. x 4 календарних днів + 281,46 грн. x 7 календарних днів + 268,87 x 6 календарних днів) x 1,22). Сума, що підлягає нарахуванню складає 483,12 грн. (5782,12 – 5299).

Кореспонденція рахунків для коригування забезпечення на оплату відпусток:

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Відкориговано залишок забезпечення на оплату відпусток для адміністративних працівників (метод сторно)	92	4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу»	323,74
2	Донараховано забезпечення на оплату відпусток для працівників, що зайняті виробництвом продукції	23	4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції»	483,12

Бухгалтер

Степовий
(підпис)

Степовий О.І.

Головний бухгалтер

Безверхий
(підпис)

Безверхий К.В.

Рис. 1. Бухгалтерська довідка підприємства щодо коригування забезпечення на оплату відпусток

Таблиця 1

РОЗРАХУНОК СЕРЕДНЬОДЕННОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ

№ з/п	ПІБ	Кількість невикористаних днів відпустки	Нарахована заробітна плата за розрахунковий період, грн.	Кількість календарних днів у розрахунковому періоді	Кількість святкових днів у розрахунковому періоді	Середньоденна заробітна плата, грн. (ряд. 4 : (ряд. 5 – ряд. 6))
1	Григоревська І.П.	7	120000	365	10	338,03
2	Кожедуб П.Т.	9	100000	365	10	281,69

2) в альтернативному варіанті з перспективним перерахунком: Д-т рахунку 92 «Адміністративні витрати» К-т субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток».

Приклад заповнення акту інвентаризації резерву на оплату відпусток. На підприємстві ТОВ «МЕКОЛ» працюють працівники адміністративного персоналу, працівники, що зайняті виробництвом продукції та працівники, зайняті збутом продукції. Станом на 31.12.2015 р. наявні такі кредитові залишки на відповідних субрахунках (згідно робочого плану рахунків підприємства) для обліку резерву на оплату відпусток у розрізі відповідних категорій

персоналу:

1) 4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу» – 7632,52 грн.;

2) 4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції» – 9983,45 грн.;

3) 4713 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті збутом продукції» – 5982,05 грн.

Під час проведення інвентаризації на підприємстві ТОВ «МЕКОЛ» визначили, що станом на 31.12.2015 р. необхідний розмір резерву на оплату відпусток у розрізі відповідних категорій працівників становить (розрахунок базувався на розмірі сере-

днього заробітку кожного із працівників та кількості невикористаних днів відпустки):

а) для адміністративного персоналу підприємства – 7861,12 грн.;

б) для персоналу, що зайнятим виробництвом продукції – 9850,06 грн.;

в) для персоналу, що зайнятим збутом продукції – 5814,02 грн.

Враховуючи вищенаведене, за підсумками інвентаризації пропонується:

– донарахувати резерв на оплату відпусток для адміністративного персоналу підприємства наступними бухгалтерськими проведеннями: Д-т 92 «Адміністративні витрати» Кт 4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу» на суму 228,60 грн. (7861,12 грн. – 7632,52 грн.);

– відсторнувати резерв на оплату відпусток для персоналу, що зайнятим виробництвом продукції наступними бухгалтерськими проведеннями: сторно Д-т 23 К-т 4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції» на суму 133,39 грн. (9983,45 грн. – 9850,06 грн.);

– відсторнувати резерв на оплату відпусток для персоналу, що зайнятим збутом продукції наступними бухгалтерськими проведеннями: сторно Д-т 93 К-т 4713 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті збутом продукції» на суму 168,03 грн. (5982,05 грн. – 5814,02 грн.).

На основі вищенаведених розрахунків наведемо акт інвентаризації забезпечення на оплату відпусток (рис. 2).

ТОВ «МЕКОЛ»

найменування підприємства

37164318

Код за ЄДРПОУ

м. Київ

місце складання документа

АКТ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ОПЛАТУ ВІДПУСТОК

№ 45 від 31.12.2015 р.

На підставі наказу генерального директора ТОВ «Мекол» Бабіча Миколи Володимировича від 27.12.2015 р. № 121/15 проведено інвентаризацію забезпечення на оплату відпусток станом на 31.12.2015 р.

Під час інвентаризації виявлено наступне:

№ з/п	Субрахунок	Залишок на початок інвентаризації, грн	Розрахунковий розмір забезпечення, грн	Результат інвентаризації			
				надлишок (підлягає сторнуванню)		нестача (підлягає сторнуванню)	
				сума, грн	Д-т рахунку (сторно)	сума, грн	Д-т рахунку
1	4711 «Забезпечення виплат відпусток адміністративного персоналу»	7632,52	7861,12	–	–	228,60	92
2	4712 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті виробництвом продукції»	9983,45	9850,06	133,39	23	–	–
3	4713 «Забезпечення виплат відпусток, працівників, що зайняті збутом продукції»	5982,05	5814,02	168,03	93	–	–

Голова комісії: генеральний директор
посада

Бабіч
підпис

Бабіч М.В.
прізвище, ініціали

Члени комісії: головний бухгалтер
посада

Безверхий
підпис

Безверхий К.В.
прізвище, ініціали

бухгалтер
посада

Степовий
підпис

Степовий О.І.
прізвище, ініціали

інспектор з кадрів
посада

Юрченко
підпис

Юрченко О.А.
прізвище, ініціали

Рис. 2. Акт інвентаризації забезпечення на оплату відпусток підприємства

Чи можна віднести до витрат резерв відпусток за попередні роки? На думку Львівських працівників ДФС України: «Якщо підприємство не створювало резерву відпусток у попередні роки, а вирішило його створити в поточному, то, інвентаризуючи його, не можна врахувати всі дні невикористаних відпусток за попередні роки, оскільки ці дні не були враховані в сальдо резерву на початок року. До витрат періоду можна віднести лише ті витрати, які відносяться до зароблених відпусток звітного календар-

ного року» [8]. Зауважимо, що спеціальна перехідна норма (п. 24 четвертого підрозділу XX розділу ПКУ [9]), яка дозволяє врахувати в податковому обліку відпустки, що належать до минулих років, в даному випадку не застосовується. Вона призначена для тих випадків, коли забезпечення станом на 01.01.15 було створено. Тобто, до витрат на створення резерву на оплату відпусток за попередні звітні періоди не можна відносити резерв відпусток за попередні роки.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

За результатами проведеного дослідження розглянуто питання відображення резерву на оплату відпусток в обліково-юридичному аспекті. Розглянуто питання виплат відпусток працівникам у складі забезпечення відповідно до П(С)БО та МСФЗ. З'ясовано мету створення резерву на оплату відпусток, яка полягає в рівномірному розподілі витрат підприємства на оплату відпусток працівникам між обліковим періодом. Визначено, що суб'єкти господарювання повинні обов'язково створювати резерви на оплату відпусток, крім суб'єктів малого підприємництва, які можуть не створювати резерв на оплату відпусток, а відображати відповідні витрати в момент їх фактичного здійснення. Наведено алгоритм розрахунку резерву на оплату відпусток працівників. З'ясовано процес коригування резерву на оплату відпусток і оформлення відповідної бухгалтерської довідки. Відображено результати інвентаризації забезпечень на оплату відпусток працівників в акті інвентаризації забезпечень на оплату відпусток. Отриманий результат буде корисним для застосування в практичній діяльності підприємств при формуванні та використанні резерву на оплату відпусток в бухгалтерському обліку. Результат дослідження має теоретичну і практичну цінність при відображенні резерву на оплату відпусток в бухгалтерському обліку. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на автоматизації обліку резерву на оплату відпусток в програмному продукті 1С: Підприємство 8.3: Бухгалтерія для України. порушені в статті питання не є вичерпними й потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. **Безверхий К.** Виплати працівникам підприємства за МСФЗ в контексті соціальної складової фінансової звітності / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 7. – С.34 – 41.
2. **Положення** (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00/print1447496000227706>.
3. **Положення** (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03/print1447496000227706>.
4. **International accounting standard 37** «Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets» [Electronic resource]. – Mode of access: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2016/ias37.pdf>.
5. **Лист** Міністерства фінансів України «Щодо створення підприємствами забезпечення на виплату відпусток працівникам» від 09.06.2006 р. № 31-34000-20-25/12321 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://law.dt-kt.com/?p=4823>.
6. **Положення** (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00/print1447496000227706>.
7. **Інструкція** про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Мінфіну України від 30 листопада 1999 р.

№ 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://goo.gl/yK6Umh>.

8. **Чи можна** віднести до витрат резерв відпусток за попередні роки? Яка відповідальність передбачена за не-нарахування резерву відпусток? [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://lv.sfs.gov.ua/baner/>

podatkovi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/67251.html.

9. **Податковий** кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1454437206566826>.

В статье рассмотрены вопросы отражения резерва на оплату отпусков в учетно-юридическом аспекте. Полученный результат будет полезным для применения в практической деятельности предприятий при формировании и использовании резерва на оплату отпусков в бухгалтерском учете. Результат исследования имеет теоретическую и практическую ценность при отражении резерва на оплату отпусков в бухгалтерском учете.

Ключевые слова: резерв, обеспечение, оплата, отпуска, документирования, бухгалтерский учет, инвентаризация.

In article questions of reflect the provision for payment of leave in accounting and legal aspects. The result will be useful for the application in practice of enterprises in the formation and use of reserves to pay for holidays in accounting. The result of research has theoretical and practical value of the reflection reserve to pay for holidays in accounting.

Keywords: reserve, provision, pay, holidays, documentation, accounting, inventory.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Ви можете оформити передплату на періодичне видання за «Каталогом видань України» у відділеннях поштового зв'язку та на сайті ДП «Преса» www.presa.ua

**ІНДЕКС
74053**

Також Ви можете оформити передплату:

1. В мережі кур'єрських служб, перелік яких надається в розрізі міст України на обкладинці журналу.

2. В редакції за тел. (044) 451-73-79 або по електронній пошті: wirt.ukr@gmail.com